

**Posudek bakalářské práce Moniky Dibelkové
Poetika a lexikální stránka písňových textů Aleše Brichty**

Cílem předložené práce je podat kvalitativní analýzu lexikálního plánu písňových textů Aleše Brichty. V úvodu autorka zdůvodňuje volbu tématu a seznamuje s kompozicí práce. Domnívám se, že vyslovené předpoklady, jež má práce potvrdit či vyvrátit, by bylo vhodnější vymezit - spolu s cílem práce a metodami šetření - v samostatné kapitole, nikoli pouze na několika řádcích v Úvodu. S předpoklady hojného výskytu sémantického tvoření a užívání prvků obecné a hovorové češtiny ve zkoumaných textech korespondují zjištění prezentovaná v Závěru. Poněkud neobratně až nesrozumitelně však zde působí vyjádření dalšího předpokladu, a to „upřednostňování celkového znění textu před záměrným umisťováním jazykových prostředků“.

Autorka rozděluje práci na teoretickou a praktickou. V té první se věnuje kromě popisu metodologie svého šetření výkladům základních pojmů z poetiky a lexikologie; přitom hojně čerpá z publikací předních domácích lingvistů (Čechová, Čermák, Hauser, Bečka aj.) a důsledně, podle bibliografické normy, zaznamenává citace jejich prací.

V praktické části se pak autorka zaměřuje zejména na výskyt metafory, personifikace, metonymie, synekdochy, přirovnání a dalších typů prostředků užitých v šestnácti zkoumaných písňových textech. Poměrně zdařilá analýza jejich tematiky je náplní kapitoly 10 – svědčí o autorčině zaujetí látkou, z níž Brichtovy písně čerpají.

K práci mám několik poznámek věcného charakteru. Za vysvětlení by jistě stálo vyjádření na s.40 (2.odst.) „Použité prostředky nejsou dle mého názoru vkládány záměrně a spíše je jejich použití náhodné ...“. Vysvětlení podstaty volného verše (s.8) je poněkud nesrozumitelné. Není zřejmé, proč autorka uvádí, že je metafora „jizva na duši“ založena na podobnosti tvaru (s.22). Význam metafory „jsme děti sametové revoluce“ je vysvětlen nepřesně (tamtéž). Výraz „slunce padá z oblaků“ autorka nesprávně kvalifikuje jako personifikaci (s.23, poslední odst.).

Zásadní systémové pochybení pak představuje kap.9, nazvaná „Slovní zásoba v textech Aleše Brichty a její příslušnost k jednotlivým útvarům národního jazyka“. Autorka v ní totiž charakterizuje nikoliv pouze lexikální plán písňových textů, nýbrž prezentuje zde i jevy hláskoslovné a tvaroslovné (s.33-34); navíc není zřejmé, proč je v úvodu této kapitoly uvedeno, že budou vypsány rovněž výrazy nářeční, když následně není uveden ani jeden.

Po stránce jazykové vykazuje práce řadu stylistických nedostatků, např. na s.3 (7.ř.) najdeme neobratné vyjádření – „aplikuji způsob představení výsledků bádání“, na s.1 (1.ř.) je nesprávný slovosled, na s.40 (poslední odst.) je nesrozumitelná formulace - „specifika se objevují i v použití slovní zásoby vrstev jazyka“. Poslední větný celek na s.19 nedává smysl.

Z gramatických chyb uveďme některé. Na s.15 (1.ř.) je předložka „mimo“ nenáležitě uvedena ve spojení s genitivem, na s.15 (kap. 3.4.2.1) je porušena shoda, na s.17 (6.-7.ř. zdola) je chybně užito přivlastňovací zájmeno.

Kvalitu práce poznamenávají rovněž pravopisné, vesměs interpunkční nedostatky, např.: na s.3 (3.ř. zdola) chybí čárka před „a věnuji jim proto...“, na s.10 (kap.3.2.2.1) chybí čárka před „nebo“, na s.16 (2.ř.) chybí čárka za „výše“, na s.19 (3.odst.) za „muzikantů“, na s.25 (1.ř.) za větou vloženou, na s.33 (uprostřed) za „se rozvádí“. Spojení „na myslí“ (s.7, 3.odst.) je nesprávně napsáno dohromady. Na s.33 (1.ř.) je překlep, na s.10 (kap. 3.2.2.1) autorka zaměnila slova „jednotka“ a „jednota“.

Bakalářská práce Moniky Dibelkové je zajímavou sondou do písňové tvorby Aleše Brichty. Přes uvedené nedostatky ji doporučuji k obhajobě a navrhuji ohodnotit ji klasifikačním stupněm **dobře**.

Rokycany 5. 5. 2017

PhDr. Zdeněk Suda, CSc.
oponent bakalářské práce

